

Electrabel heeft geen recht op groenestroomcertificaten voor Max Green

[flickr.com/photos/45623961@N04/6713358937](https://www.flickr.com/photos/45623961@N04/6713358937)

PERSDOSSIER 20/3/2014

pers@bbvl.be

Sara Van Dyck, 0485 92 31 12, sara.van.dyck@bbvl.be

www.bondbeterleefmilieu.be

De Max Green centrale van Electrabel

De Max Green centrale is een biomassacentrale van Electrabel, uitgebaat in een joint venture met Ackermans & van Haaren. Electrabel investeerde enkele jaren geleden 125 miljoen euro om een oude steenkoolcentrale om te bouwen naar een centrale die volledig op biomassa kan draaien. Hiermee produceert Max Green stroom voor meer dan 300.000 gezinnen. In de centrale worden jaarlijks ongeveer 800.000 ton houtpellets verbrand. Deze pellets worden gemaakt door houtdeeltjes op hoge temperatuur samen te persen.

Max Green levert ongeveer een derde van de groene stroom in Vlaanderen. De Vlaamse regering besliste een aantal jaren geleden dat 89% van de productie van de Max Green centrale in aanmerking komt voor groenestroomcertificaten. Een klein rekensommetje leert dat Electrabel (aan een marktprijs van 90 euro per groenestroomcertificaat⁽¹⁾) jaarlijks meer dan 100 miljoen euro steun ontvangt voor Max Green.

Vermogen (MW)	Draaiuren	Productie (Mwh)	Aantal gsc	Steun op jaarbasis (€)
180	7.000	1.260.000	1.121.400	100.926.000

Foto titelpagina: werken aan de biomassacentrale

Geen steun voor de verbranding van "industriële grondstoffen"

Electrabel krijgt steun voor het verbranden van houtpellets. Volgens de Vlaamse wetgeving⁽²⁾, mag een biomassacentrale die gebruik maakt van hout, geen steun krijgen als dit hout ook zou kunnen gebruikt worden als 'industriële grondstof'.

Deze bepaling is een toepassing van het zogenaamde "cascadeprincipe". Dit betekent dat biomassa best wordt aangewend voor de meest hoogwaardige toepassingen. Biomassa moet daarom in de eerste plaats gebruikt worden als grondstof of als materiaal. Enkel als er geen andere toepassingen mogelijk zijn, kan biomassa dienen om energie mee op te wekken. Door industriële grondstoffen uit te sluiten voor steun voor verbranding, wilde de Vlaamse Regering er in de eerste plaats voor zorgen dat er geen concurrentie-nadeel zou ontstaan voor de houtindustrie. Het hout waarvan de houtpellets gemaakt worden, kan in veel gevallen immers ook nog als grondstof dienen voor de meubel- en papierindustrie.

Een Mededeling van de VREG⁽³⁾ (MEDE-2008-2) regelt de concrete invulling van de term "industriële grondstof". Volgens deze mededeling kunnen elektriciteitsproducenten geen steun krijgen als ze hout verbranden dat nog zou kunnen dienen als grondstof. Concreet komen enkel volgende houtproducten in aanmerking voor de toekenning van groenestroomcertificaten:

- Schors
- Stof (schuurstof, filterstof, zeefstof, freesstof van MDF) met een deeltjesgrootte kleiner dan 0,2 mm
- Fijn snoeihout met een diameter kleiner dan 4 cm
- Twijgen van boomkruinen met een diameter kleiner dan 4 cm
- Stronken tot maximaal 30 cm boven het maaiveld

Het verbranden van ander hout verdient enkel groenestroomcertificaten indien de hout- en papiersector (met name Cobelpa en Fedustria) met een verklaring aangeven dat zij dat welbepaalde hout niet gebruiken als industriële grondstof. Fedustria en Cobelpa zijn hier dus rechter en partij.

Toch steun voor Max Green

Fedustria en Cobelpa gaven op basis van de mededeling van de VREG een vrijgeleide voor de houtpellets die Electrabel verstoekt in haar Max Green centrale. De verklaring waarin de hout- en papiersector aangeven dat de pellets van Electrabel recht hebben op groenestroomcertificaten, liep echter ten einde op 31 december 2013⁽⁴⁾.

⁽⁵⁾ Interessant is dat de mededeling hout vandaag ook onder vuur ligt bij de houtsector zelf. Alhoewel de houtsector mee aan de basis ligt van de inhoud van deze mededeling, stelt Fedustria dat deze mededeling geen sluitend mechanisme vormt om te vermijden dat hout, dat een industriële grondstof is, toch nog in aanmerking komen voor groenestroomcertificaten. De houtsector vroeg daarom in een recente persmededeling om de subsidiëring van houtverbranding stop te zetten.

Bijgevolg zou Electrabel enkel groenestroomcertificaten mogen krijgen voor Max Green als de daar verbrande houtpellets vallen onder de uitsluitingscriteria en het dus gaat om schors, stof, fijn snoeihout, twijgen of stronken.

De leveranciers van pellets aan de Max Green centrale leveren echter hout dat niet strookt met deze uitsluitingscriteria.

Electrabel heeft een contract met Enviva om pellets te leveren aan de Belgische biomassacentrales⁽⁶⁾. Enviva is de grootste pelletproducent van Noord-Amerika en kan ongeveer 3 miljoen ton pellets per jaar produceren. Enviva gebruikt ook volledige bomen voor de productie van houtpellets⁽⁷⁾. Een aanzienlijk deel van het gebruikte hout komt uit hardhout bossen die een essentieel habitat vormen voor veel bedreigde diersoorten in de VS. Bovendien gebruikt Enviva hout van gebieden waar de industriële houtkap een enorme ecologische impact heeft op bossen in het Zuidoosten van de VS⁽⁸⁾. Daarnaast heeft Electrabel ook een contract afgesloten met Pacific BioEnergy voor de levering van houtpellets voor een periode van 10 jaar⁽⁹⁾. Volgens de website van Pacific BioEnergy worden volledige bomen gebruikt voor houtpellets⁽¹⁰⁾.

Houtverbranding in grootschalige biomassacentrales is niet duurzaam

Het gebruik van (volledige) bomen, voor houtpellets, zorgt niet alleen voor concurrentie met de houtindustrie, maar dreigt bovendien nefast te zijn voor milieu en klimaat. Bovendien zal de toenemende vraag naar houtpellets voor energie-opwekking nooit op een duurzame wijze kunnen ingevuld worden.

Verbranding van bomen nefast voor milieu en klimaat

Uit een rapport van Greenpeace⁽¹¹⁾ blijkt dat onze stijgende biomassabehoefte de Canadese bossen leegroven. De voorbije acht jaar steeg de export van houtpellets uit Canada naar Europa met maar liefst 700%. Momenteel komt er via de Europese havens 2,5 miljoen ton houtpellets binnen. België importeerde in 2010 samen met Nederland en Groot-Brittannië 1,2 miljoen ton pellets uit Canada. Een aantal dat naar verwachting zal vertienvoudigen tegen 2020. Ook het Max Green project van Electrabel, dat jaarlijks 800.000 houtpellets verstoekt, haalt haar biomassa deels uit de Canadese bossen.

Problematisch is dat deze biomassa meer en meer afkomstig is van het vellen van natuurlijke bossen. Unieke wouden, zoals de boreale bossen in Canada dreigen onder druk van een stijgend biomassagebruik voor energie volledig te verdwijnen. Los van het enorme verlies aan biodiversiteit, is dit ook nog eens nefast voor het klimaat. Het gebruik van biomassa wordt vaak naar voor geschoven als een CO₂ neutrale energiebron. De CO₂ die uitgestoten wordt bij verbranding, maakt immers deel uit van een korte koolstofcyclus en die aangroeiende bomen en planten weer. De theoretische CO₂-neutraliteit van biomassa wordt echter hoe langer hoe meer in vraag gesteld. Verschillende wetenschappelijke rapporten, waaronder een rapport van de wetenschappelijke raad van het Europees milieuagentschap (EEA)⁽¹²⁾, ontkrachten de stelling dat biomassa per definitie CO₂ neutraal is. Zo hangt veel af van de vraag of er voldoende aanplant gebeurt in verhouding tot het oogstritme. Daarnaast is de "korte termijn" waarbinnen CO₂-emissies terug opgeslagen worden in biomassa niet altijd zo kort. Het kost vaak decennia tot zelfs eeuwen om CO₂-emissies terug op te slaan in gewassen of in de bodem. Veel hangt daarbij af van de aard van de gebruikte biomassasoort en de invloed die de biomassaproductie heeft op het landgebruik.

Daarnaast verscheen er vorig jaar een ophefmakende studie⁽¹³⁾ in opdracht van de staat Massachusetts. Deze studie kwam tot de conclusie dat de inzet van biomassa wel eens zeer nefast zou kunnen uitvallen voor het klimaat én voor de bossen van New England. De studie becijferde dat bij verbranding van hout in plaats van steenkool in een grootschalige elektriciteitscentrale (zoals de Max Green centrale), op de lange termijn (tegen 2050) nog steeds meer CO₂ de lucht wordt ingeblazen dan bij een steenkoolcentrale. Wanneer biomassa efficiënter wordt ingezet in een warmtekrachtkoppeling, kan de CO₂-uitstoot tegen 2050 wel gunstiger uitvallen dan wanneer er fossiele brandstoffen zouden worden ingezet. De Max Green centrale recupereert de geproduceerde warmte niet.

Over kevers en dode bomen ⁽¹⁴⁾ ⁽¹⁵⁾

Electrabel gaat er prat op dat ze voor hun houtpellets bomen gebruiken die zijn aangetast door kevers (*pinewood beetle*). Energiebedrijven zoals Electrabel stellen dat zij zo nog een economische waarde geven aan dood hout, dat anders ligt te rotten. Volgens sommigen zorgt dit rottingsproces ervoor dat deze dode bossen meer broeikasgassen uitstoten dan ze absorberen. Kappen is dus de boodschap.

Dit verhaal is echter heel wat genuanceerder. Onderzoek van de Universiteit van British Columbia geeft aan dat twee bossen aangetast door de pinewood beetle toch nog meer CO₂ opnemen dan dat ze uitstoten, ondanks het feit dat meer dan 80% van de oudere bomen door de kevers gedood waren. Dit komt omdat de nieuw groeiende onderlaag van jonge bomen heel wat koolstof opslaan.

Bij de oogst van de dode bomen gaat het hele bos, inclusief de ontlukende onderlaag van jonge bomen en planten, tegen de vlakte. De kaalslag heeft zo een enorme impact op de biodiversiteit. Bovendien leidt het kappen tot een verhoogd risico op overstromingen en erosie. Ten slotte toonde de studie ook aan dat gebieden met gekapte bomen, tien jaar na de kap nog steeds meer CO₂ uitstoten dan dat ze opnemen.

Electrabel verdient geen steun voor Max Green

Electrabel krijgt voor het verbranden van houtpellets meer dan 100 miljoen euro steun per jaar in de vorm van groenestroomcertificaten. Deze praktijk zorgt niet alleen voor een oneerlijke concurrentie met de houtindustrie, maar is bovendien ook slecht voor milieu en klimaat.

Aangezien er geen wettelijke basis meer is om steun toe te kennen aan de Max Green centrale van Electrabel, roept de milieubeweging op om de toekenning van groenestroomcertificaten voor deze centrale onmiddellijk stop te zetten.

Daarnaast vraagt Bond Beter Leefmilieu om geen steun toe te kennen aan nieuwe grootschalige biomassa centrales die gebruik maken van houtpellets. Er is nood aan een sluitende regelgeving met strikte duurzaamheidscriteria voor biomassa. De huidige mededeling houtstromen van de VREG, waarbij Fedustria en Cobelpa rechter en partij zijn, volstaat niet. Bond Beter Leefmilieu vraagt onze Vlaamse beleidsmakers om werk te maken van een sluitend kader met bindende duurzaamheidscriteria ⁽¹⁶⁾ voor de aanwending van biomassa. Daarbij moet ook de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM) een centrale rol spelen. De OVAM moet voor elke materiaalstroom die via groenestroomcertificaten naar verbranding gestuurd wordt, kunnen aantonen dat deze materiaalstroom niet als grondstof geschikt is.

Daarnaast moet de aanwending van de energie uit de biomassa gebeuren met maximale efficiëntie. Concreet vragen we daarom enkel steun toe te kennen aan biomassa centrales waar ook de warmte nuttig aangewend wordt. Hoe hoger de efficiëntie, hoe beter de valorisatie van de schaarse biomassa en hoe groter de bijdrage tot beperking van broeikasgasemissies, maar ook hoe groter de economische meerwaarde.

Bronnen

- (1) www.vreg.be/maandelijkse-statistieken-groene-stroom (geraadpleegd op 2 maart 2014)
- (2) art. 6.1.16 van het energiebesluit
- (3) Mededeling van de Vlaamse Reguleringsinstantie voor de Elektriciteits- en Gasmarkt van 8 juli 2008 gewijzigd op 2 juni 2009 met betrekking tot de toepassing van artikel 15 van het besluit van de Vlaamse regering van 5 maart 2004 inzake de bevordering van elektriciteitsopwekking uit hernieuwbare energiebronnen betreffende de aanvaardbaarheid voor de certificatenverplichting van groenestroomcertificaten voor elektriciteitsproductie uit houtstromen (MEDE-2008-2) www.vreg.be/sites/default/files/mededelingen/mede-2008-2.pdf
- (4) BMS-0025 - Beslissing van de VREG van 29 september 2005 - Gewijzigd op 27 februari 2007, 5 december 2007, 8 december 2008, 28 april 2009, 2 februari 2010, 7 april 2010, 4 augustus 2010, 18 november 2010, 22 juni 2011, 12 december 2011, 23 mei 2012 en 29 mei 2013 - met betrekking tot de toekenning van groenestroomcertificaten voor de productie-installatie "BMS-0025 Rodenhuize" bestaande uit een biomassa-installatie met een totaal vermogen van 280 MW, gelegen te 9042 Gent, Rodenhuzekaai 3
- (5) Persbericht van Fedustria van 21 februari 2014: www.fedustria.be/DocShare/docs/1/EMFBBPADFMALCMKFJNPNHADFKDYN6TQDM6U648539YBY/Fedustria/docs/DLS/Persbriefing_DEF-2014-00075-v01-N.pdf
- (6) biomassmagazine.com/articles/4040/enviva-signs-supply-agreement-with-electrabel
- (7) Zie oa. www.dogwoodalliance.org/wp-content/uploads/2012/11/Whole-Tree-Wood-Pellet-Production-Report.pdf, www.endseurope.com/32927/ngos-question-sustainability-of-us-wood-pellets#ixzz2dY5dr6GA en <http://nos.nl/video/528984-voor-elke-gekapte-boom-worden-er-twee-bijgeplant.html>
- (8) www.birdlife.org/community-blog/wp-content/uploads/2013/08/Enviva-Ahoskie-report.pdf
- (9) www.pacificbioenergy.ca/releases/100215_release.html
- (10) www.pacificbioenergy.ca/product_pellets1.html
- (11) www.greenpeace.org/canada/Global/canada/report/2011/10/ForestBiomess_Eng.pdf
- (12) Opinie van het wetenschappelijk comité van de het Europese Milieu Agentschap, Opinion of the EEA Scientific Committee on Greenhouse Gas Accounting in Relation to Bioenergy, 15 September 2011. www.eea.europa.eu/about-us/governance/scientific-committee/sc-opinions/opinions-on-scientific-issues/sc-opinion-on-greenhouse-gas en de studie: Biomass Supply and Carbon Accounting for Southeastern Forests, februari 2012 van het Biomass Energy Resource Center, the Forest Guild, and Spatial Informatics Group. www.biomasscenter.org/images/stories/SE_Carbon_Study_FINAL_2-6-12.pdf
- (13) www.manomet.org/sites/default/files/publications_and_tools/Manomet_Biomass_Report_Full_June2010.pdf
- (14) zie oa. www.youtube.com/watch?v=buQJE732WUQ
- (15) www.davidsuzuki.org/publications/downloads/2010/ccpa_bc_managingforests.pdf , zie ook www.greenpeace.org/canada/Global/canada/report/2011/10/ForestBiomess_Eng.pdf
- (16) Dat dergelijke beleidskeuzes perfect mogelijk zijn, wordt geïllustreerd door landen zoals het Verenigd Koninkrijk (met duurzaamheidseisen en -op termijn- ook minimaal rendement) dat bijkomende eisen oplegt aan installaties om in aanmerking te komen voor steun.

